

Statnett SF
v/Torkil Bårdsgjerde
Nydalen allé 33
0484 Oslo

Mo i Rana, 5.3.2026

Deres ref.: Innspill på industritariff og kapasitetsledd

Høringsuttalelse til industritariff og nytt kapasitetsledd

Det vises til høringsnotat av 23. januar 2026 hvor det som en del av arbeidet med ny modell (ref. høringsrunde i februar 2025) ses på en detaljert innretning av to endringsforslag i den nye modellen, som ikke krever forskriftsendring. Det gjelder ny generell industriavkortning i tariffens faste ledd, og innføring av et nytt kapasitetsledd. Ferroglobe Mangan Norge AS er i denne sammenheng en berørt part og vil fremme følgende kommentarer:

Ferroglobe Mangan Norge AS er lokalisert i Mo Industripark og 100% eid av Ferroglobe PLC med hovedkontor i Madrid, Spania.

Vi har to lukkede smelteovner med installert transformator kapasitet på 2 x 60 MVA. Resultatlast på ovnene er typisk 2 x 30 MW og vi forbruker 500-550 GWh per år. Våre produkter er silikomangan og ferromangan, og vi produserer ca. 125 000 tonn/år. Ferroglobe omsetter for nesten 1.5 milliarder kroner, og i all hovedsak går alt til eksport. I tillegg har vi et sinterverk for agglomerering av finstoff av malmer og et knuseverk for nedknusing av ferdigvarer til ønsket kundespesifikasjon. Våre kunder er i all hovedsak stålprodusenter lokalisert i Europa og USA. Vi har 85 ansatte, og leier inn en faststyrke på til sammen 16 personer for mekanisk vedlikehold og intern transport av ferdigvarer og råvarer. I sum er vi daglig arbeidsplass for over 100 personer.

Vi har en tilknytningsavtale med Svabo Industrinett AS og som SFHB-kunde betaler vi en betydelig residualtariff.

Betydning for oss og tolkning av endringer:

Foreslåtte endringer i tariffprinsipper innebærer at norsk kraftforedlende industri skal ta en mye større del av de framtidige nettkostnadene enn tidligere, til tross for den nytten for kraftnettet og de stordriftsfordelene kraftforedlende industri bidrar med både for driften av og investeringer i kraftnettet. Vi mener at de foreslåtte endringer kan innebære en betydelig forverring av den globale konkurransekraften til vår industri, i en tid der behovet for stabile rammebetingelser er i sterkt fokus.

Kraftforedlende industri i Nord-Norge, som ligger nær den nord-norske kraftproduksjonen, men svært langt fra sine råvare- og ferdigvaremarkeder blir kanskje verst rammet. For bedriftene i Mo Industripark vil forslaget bety en kraftig økning fra dagens totale nettariffnivå. Konsekvensene for industrien og regionen kan bli omfattende. Våre kunder ligger i hovedsak i Europa (også noe volum til USA og Tyrkia), og økte kostnader i Norge kan ikke sendes videre til våre kunder.

Vår oppfatning av høringsdokumentet fra januar 2026, er at sammenhengen mellom alternativ bruk av nettressursene og fallende grensenytte fra kraftforedlende industrier i beste fall er uklar. Dessuten toner Statnett ned tidligere argumentasjon rundt kraftkrevende industris bidrag til lavere systemdriftskostnader og investeringer i nettet, uten en ordentlig drøfting av bidragene og forholdene rundt disse. Dermed faller begrunnelsene bak Statnetts endringsforslag bort.

Ferroglobe Mangan Norge mener derfor:

- Industriavkorting: Verdien av kraftforedlende industris bidrag til å holde kraftnettets kostnader nede, forsvares fortsatt en avkortning av industritariffen med 50%. Dagens avkortning representerer dermed en kompensasjon for et relevant bidrag fra industrien til etablering og drift av transmisjonsnettet.
- Feil nivå på industriavkorting: Det blir feil når Statnett konkluderer med at verdien av kraftforedlende industris bidrag til nettet nå er redusert tilsvarende 30%-poeng, ned til 20% kompensasjon.
- Lite treffsikre forbruksreduksjoner: Statnetts konkrete forslag om forbruksreduksjoner ved høye priser i spotmarkedet er lite treffsikkert i forhold til de nettmessige forhold som Statnett ønsker å påvirke. Det er ingen direkte sammenheng mellom relativt høye kraftpriser i forhold til en tidligere periode, og nettmessig utfordrende eller anstrengte situasjoner i inneværende periode.
- Inngripende forbruksreduksjoner: Kravet om forbruksreduksjoner vil også kunne være svært inngripende i forhold til de leveringsforpliktelser som kraftforedlende industri har inngått i et globalt marked der kundene står i sentrum og konkurrentene står i kø. Forbruksreduksjoner, med påfølgende påvirkning av priser fastsatt av markedet, vil også påvirke andre aktører i kraftmarkedet langt utover kraftforedlende industri.
- Lite treffsikkert kapasitetsledd: Statnetts forslag om et nytt kapasitetsledd sender et sterkt prissignal om å redusere kraftforedlende industris forbruk, og dermed industriproduksjon, permanent og på lang sikt. Altså ikke bare i vintersesongen, der belastningen er størst på kraftnettet og som legger rammene for det totale investeringsbehovet i kraftnettet. Kapasitetsleddet blir derfor lite treffsikkert og reduserer industriproduksjon uten at det er samfunnsøkonomisk begrunnet, siden kraftnettet fortsatt har ledig kapasitet, særlig utenfor

vintersesongen. Vår bedrift representerer en industri som har relativt flatt forbruk, og det vil være begrensede muligheter til å redusere den individuelle topplasten uten å redusere den i mange timer. Dessuten, kan vår type industri ha mulighet til å redusere vår topplast i de timene/dagene når strømmettet er presset og dermed bidra til økt systemutnyttelse, men det nye kapasitetsleddet gir, etter vår mening, ikke insentiv til dette.

- Avkortning i kapasitetsleddet: Også kapasitetsleddet bør eventuelt omfattes av 50% industriavkortning til kraftforedlende industri samt samlokaliseringsfaktor, slik dagens fastledd gjør.

Oppsummering:

Ferroglobe mener at tariffmodellen kan bli vesentlig mer komplisert dersom det nye kapasitetsleddet innføres. Det anbefales derfor å vurdere nærmere de tankene som ble lagt fram i høringsdokumentet av februar 2025 om å forsterke fastleddets prissignal gjennom for eksempel flere topplasttimer, finere områdeinndeling og/eller ved å varsle topplasttimer. Statnetts arbeid med framtidig tariffmodell er ikke tilstrekkelig grundig dersom alternative løsninger som Statnett selv foreslår, ikke følges opp gjennom en nærmere vurdering.

Det nye kapasitetsleddet har noen svakheter:

- Det påvirker kraftkrevende industris produksjon og forbruk gjennom hele året, også i sommersesongen når det er ledig kapasitet i kraftnettet.
- Det påvirker dermed også kraftkrevende industris produksjon permanent og på lang sikt, uten at det er samfunnsøkonomisk begrunnet eller forankret.
- Det tar ikke med seg fordelene med samlokalisering av produksjon og forbruk – samlokaliseringsfaktoren er fjernet fra kapasitetsleddet. Mo Industripark er et godt eksempel på en slik fordel.
- Det tar heller ikke med seg nytteverdien for nettet av kraftforedlende industri. Industriavkortningen for stort forbruk er fjernet fra kapasitetsleddet. Vi mener som nevnt at verdien av kraftforedlende industris bidrag til å holde kraftnettets kostnader nede, fortsatt forsvares av en avkortning av industritariffen med 50%.
- Det omfordeler tariffkostnader til eksisterende og framtidig kraftforedlende industri, uten at det er begrunnet hverken fra et bærekraftperspektiv eller fra et samfunnsøkonomisk perspektiv.

Avslutningsvis kan vi foreslå noen tiltak:

- For å gi prissignal som gir insentiver til økt systemutnyttelse, mener vi at dagens fastledd i kombinasjon med bedre informasjon om når den mulig kan inntreffe, er bedre egnet. Det er formulert i forskrift for omsetningskonsesjonærer (§14-1 ledd 2) at i transmisjons- og regionalnett skal effektbaserte tariffledd fastsettes med utgangspunkt i kundens effektbelastning i definerte referansetimer. Referansetimene skal så langt som mulig ikke kunne forutsies av nettbrukerne. Det kan legges flere målinger til grunn. Det kan fastsettes et minimum effektgrunnlag. Dersom intensjonen er at nettkunden ikke skal kunne forutsi topplasten, kan man heller ikke bidra til å redusere topplasten.

- Vurdere overgangsordninger med gradvis implementering, slik at ingen av de potensielt berørte industribedrifter blir rammet med store og plutselige kostnadsøkninger.

Med hilsen

Knut Gullesen
Adm. Dir.
Ferrolobe Mangan Norge AS

Vedlegg: **Ingen**